

แควตงวิจัย มข. Research Notes

รศ.ดร.วินิต ชินสุวรรณ กับการศึกษาการใช้
เครื่องจักรกลเกษตรในเขตทุ่งกุลาร้องไห้

Assoc. Prof. Dr. Winit Chinsuwan and His Study on the
Use of Agricultural Machinery in Tong Kula Ronghai

ข้าวเป็นพืชที่มีความสำคัญมากที่สุดของประเทศไทย ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ในแต่ละปีประเทศไทยปลูกข้าวประมาณ 61.9 ล้านไร่ โดยมีผลผลิตรวมปีละประมาณ 18 ล้านตัน ข้าวเปลือกซึ่งใช้บริโภคภายในประเทศปีละประมาณ 13 ล้านตัน ส่วนที่เหลือส่งออกในรูปของข้าวสาร คิดเป็นมูลค่าประมาณปีละ 30,000 ถึง 40,000 ล้านบาท โดยที่ข้าวหอมมะลิเป็นข้าวคุณภาพดีที่มีผู้นิยมบริโภคมากที่สุดทั้งภายในและต่างประเทศ ในปัจจุบันคาดว่าจะมีความต้องการทั้งสิ้นปีละประมาณ 2 ล้านตันข้าวสารหรือ 5 ล้านตันข้าวเปลือก ในขณะที่ผลิตได้ประมาณ 2.8 ถึง 3 ล้านตันข้าวเปลือกเท่านั้น

แม้ว่าข้าวหอมมะลิสามารถผลิตได้ทั้งในภาคเหนือ ภาคกลาง และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แต่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นแหล่งผลิตที่ใหญ่ที่สุดในประเทศ โดยผลิตได้ประมาณร้อยละ 80

ของปริมาณผลิตทั้งหมด ซึ่งคิดเป็นมูลค่าเกินกว่าปีละหนึ่งหมื่นล้านบาท แหล่งผลิตที่ใหญ่ที่สุดและมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับและนิยมโดยผู้บริโภคมากที่สุด ได้แก่ “ทุ่งกุลาร้องไห้”

เครื่องเกี่ยวนวดเป็นเครื่องจักรกลเกษตรชนิดหนึ่งที่มีความนิยมนำใช้กันมากในเขตทุ่งกุลาร้องไห้ โดยเริ่มมีการใช้ในราวปี พ.ศ. 2536

ซึ่งเป็นผลเนื่องจากการขาดแคลนแรงงานในการเก็บเกี่ยวและสภาพพื้นที่เอื้ออำนวยต่อการใช้เครื่องดังกล่าว จากนั้นเครื่องเกี่ยวขนาดจึงได้รับความนิยมเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ ดร.วินิต ชินสุวรรณ และคณะ จึงได้ศึกษาการใช้งานของเครื่องดังกล่าว โดยได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ซึ่งมีผลการศึกษาน่าสนใจดังนี้

การเก็บเกี่ยวข้าวหอมมะลิโดยใช้เครื่องเกี่ยวขนาด ควรดำเนินการเมื่อข้าวมีอายุอยู่ในช่วง 25 ถึง 35 วันหลังออกดอก การเก็บเกี่ยวก่อนหรือหลังช่วงระยะเวลาดังกล่าว จะทำให้ความสูญเสียรวมเพิ่มขึ้นโดยเฉลี่ยประมาณวันละ 0.36% โดยที่เปอร์เซ็นต์ต้นข้าวจะลดลงวันละ 0.38% หากเก็บเกี่ยวก่อนระยะเวลาที่เหมาะสม และลดลงวันละ 0.47% หากเก็บเกี่ยวหลังระยะเวลาที่เหมาะสม

การใช้เครื่องเกี่ยวขนาดมีโอกาที่จะช่วยลดความสูญเสียเมื่อเทียบกับการเก็บเกี่ยวโดยใช้แรงงานคน ได้ถึง 2.83 เปอร์เซ็นต์ หรือครึ่งหนึ่งของความสูญเสียจากการเก็บเกี่ยวโดยใช้แรงงาน

คน หากเครื่องเกี่ยวขนาดที่ใช้เป็นเครื่องที่มีคุณภาพทั้งในด้านการผลิตและการใช้งาน การใช้เครื่องเกี่ยวขนาดดังกล่าวนี้จะช่วยลดความสูญเสียข้าวหอมมะลิในเขตทุ่งกุลาร้องไห้ได้ถึงปีละ 14,110 ตัน หรือคิดเป็นมูลค่าปีละประมาณ 70 ล้านบาท นอกจากนี้แล้วยังช่วยทำให้ได้เปอร์เซ็นต์ต้นข้าวเพิ่มขึ้นอีกเกือบ 9 เปอร์เซ็นต์ และลดค่าใช้จ่ายในการเก็บเกี่ยวลงได้ไร่ละกว่า 100 บาท

การลดค่าใช้จ่ายและความสูญเสียจากการเก็บเกี่ยวโดยใช้เครื่องเกี่ยวขนาดเป็นสิ่งที่เกษตรกรได้รับประโยชน์โดยตรง แต่เปอร์เซ็นต์ต้นข้าวที่เพิ่มขึ้น ผู้ที่ได้รับประโยชน์ก็คือผู้รับซื้อข้าวเปลือกและผู้ประกอบการสีข้าว ดังนั้นจึงควรส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการรับซื้อข้าวเปลือกตามคุณภาพให้มากยิ่งขึ้น

แม้ว่าเครื่องเกี่ยวขนาดที่ใช้ในเขตทุ่งกุลาร้องไห้มีความสูญเสียน้อยกว่าการเก็บเกี่ยวโดยใช้แรงงานคน แต่เครื่องเกี่ยวขนาดที่ผลิตโดยโรงงานแห่งหนึ่งซึ่งเป็นที่นิยมใช้พอสมควร มีความสูญเสียมากกว่าการเก็บเกี่ยวโดยใช้แรงงานคนเกินกว่า 3 เปอร์เซ็นต์ จึงควรได้รับการแก้ไขปรับปรุงเพื่อมิให้เกิดความเสียหายต่อเกษตรกร

